

Без да навлизам в някакъв теоретичен спор, тук ще възприема прагматичен подход към използването на тези понятия с оглед на обсъждания предмет.

Най-опростено казано, на базата на обща територия, общ произход, език, бит и култура, съзнание за принадлежност и самоназвание се формира етническа общност или етнос. В процеса на историческото развитие тази общност създава държава самостоятелно или се отделя от друга държава в собствена и се формира като национална общност или националност. В някои случаи по различни причини няколко (две и повече) етнически общности или създават, или попадат, или се отделят в обща държава и придобиват съзнание за национална принадлежност. Общо взето, първият път на развитие е характерен предимно за Европа. Вторият път е характерен предимно за Африка. Принадлежността към дадена държава юридически се оформя като гражданство. В резултат на политически и икономически причини има промяна на граници, миграции на части от населението в други държави и др., които оформят етнически и/или национални групи сред основното население в други страни. Разбира се, тази схема, както отбелязах, е твърде опростена и не отразява цялото многообразие на посочените процеси, но тя създава известно удобство за изложеното по-нататък.

За внасяне на единство в подхода при анализа на състоянието в отделните страни и територии понятията биха могли да се уточнят по следния начин:

1. Етнос (народност), етническа общност, етническа група - отразяване на единството и съответно различията между индивидите на база на обща култура, общ произход, език, територия и други характеристики независимо от принадлежността към или от произхода от дадена държава или територия.

2. Националност, национална общност, национална група - отразяване на настояща или бивша принадлежност към или пък произход от дадена страна или територия, в която преобладава един етнос, чието самоназвание обикновено е отразено в названието на държавата и обикновено неговият език е официален там, или пък има наличие на няколко (два и повече) относително многобройни етноси, които по стечение на обстоятелствата имат обща държава с един или няколко официални езика.

3. Раса и цвят - отразяване на единството или различията на базата на антропологични характеристики, имащи в основата си биологичен характер, възникнали в процеса на еволюцията на човека и някои процеси от съвременността.

4. Гражданство - отразяване на юридическата принадлежност към дадена държава или територия, придобита по рождение или по натурализация, независимо от етническата принадлежност.